

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	18 kor.
Hegyedévre	4 "
Helyben hához hordva:	
Egész évre	20 kor.
Hegyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Hegyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
kedd utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal,
Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kéziratos visszaadását
vagy megőrzését nem vállalja.

Előfizetések és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, május 29.

A kormány programja.

Másfél hónapja ki van ugyan nevezve a kormány, el is foglalta rögtön hivatalát, de a választások és az országgyűlés megalakulási processusa miatt csak ma terjeszthette elő programját a képviselőházban.

Mennyire megváltozott környezetben ment végbe a kormánynak ez a bemutatkozása. Ki gondolta volna ezt három hónappal ezelőtt, mikor Fabricius ezredes rendelkezett a képviselőházban?

A kormány hátamegett nem ül az ugynevezett kormánypárt, mely három évtizeden keresztül rendíthetetlen nyugalommal támogatott minden kormányt. Elpusztult onnét, nyoma sem maradt a képviselőházban. Ennek dacára több a támogatója a mostani kormánynak, mint bármely elődjének volt és őszintébb odaadással követik, mint akármelyiket a szabadelvűség aranynapjaiban. Van is okuk rá, bizonyosságul szolgál a ma elhangzott program.

Bár mindenki tudja, hogy ez a kormány tulajdonképpen csak átmeneti megbízatása rövid időre szól, kötött marsralája van, mégis olyan tartalmas programmal állt elő, hogy ha azt megvalósítja, többet tesz Magyarország jólé-

tere, mint az összes szabadelvű és haladó kormányok négy évtized óta.

A program szabatosan megjelöli a kormány álláspontját minden irányban. Javarást hallottuk már e pontoknak egyik-másik miniszter beszédéből, de hivatalos formában ma hangzott el először.

A múltban történetekkel szemben igéri a törvényhatóságok autonómiáinak megerősítését, a választási rendszer fentartását, a bíróságok függetlenségének megővését stb.

A választási reformról nagyon okosan nyilatkozik. Községenkénti szavazást ígér ugyan, de nem titkosat és nem egyenlőt és nem is igazán általánost.

A közös ügyekre vonatkozólag erőlyesen hangoztatja, hogy nem szövetség, hanem szerződés alakjában tartja fenn s önálló, magyar vámtarifát ad.

Gazdag programot nyújt a kultusz, közlekedés, ipar, földművelés és pénzügy terén. A vallásügyi tárczának első teendője gyanánt a kath. autonómiát és congruát jelöli meg, de nem felejtkezik el az 1848. XX. t.-cz. szellemében a felekezetek segélyezéséről sem. A közoktatásügynél nyíltan kijelenti, hogy nem rohan vaktában az iskolák államosítása után, hanem kéri és igénybe veszi a kath. egyház és a felekezetek segítségét.

Nem akarjuk e helyen ismételní Wekerle programját, csak azt emeljük ki,

hogy van érzéke a városok iránt is, a melyeknek terhén könnyíteni akar.

A kormány elnöke után a szövetszertelt pártok vezérei jelentették ki csatlakozásukat az elhangzott programhoz s jól esett hallani, hogy maga az abszolút többségben levő függetlenségi párti hangsulyozza a koalíció fentartásának szükségességét.

Reánk ez a program azt a benyomást teszi, hogy nem egy-két év lesz ennek a kormánynak és országgyűlésnek az élete. Ne is legyen. Hanem tartson addig, míg ígéreteit megvalósíthatja. Akkor nyugodt lehet, hogy kötelességének eleget tett.

Pártkonferenciák. Az országgyűlési néppárt tegnap este pártértekezletet tartott amelyen a delegációba jelölte: *Buzáth* Ferenczet, *Mailáth* Géza grófot, *Molnár* Jánost, *Rakovszky* Istvánt és *Zboray* Miklóst rendes tagokat, póttagul pedig *Szmrecsányi* Györgyöt. A följirati bizottságba *Csernoch* Jánost és *Simonyi-Semadam* Sándort jelölték.

Az alkotmánypárt tegnap este fél 8 órakor tartotta értekezletét *Szell* Kálmán pártelnök, Nagy Ferencz alelnök, *Andrássy* Gyula gróf, *Darányi* Ignác és *Jekelfalussy* Lajos miniszterek részvétele mellett.

Az ülést Nagy Ferencz alelnök vezette, aki *Szell* Kálmánt üdvözlő beszéddel nyitotta meg a tanácskozást.

Szell meleg hangon köszönte meg az

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

A szivar hamuja.

Vivás után zuhany alá álltam; a frissítő pompás volt. Amikor lepedőbe burkoltn visszamentem a vivóterembe, fegyvertársam, Paul Cavour már ott heverészet a kereveten és gyönyörködve szívta a szivarját. Melléje telepedtem és tüzet kértem tőle, hogy a cigarettámra gyujtsak. Cavour barátom az égő szivarja helyett a gyufatartót nyújtotta nekem.

— Bocsáss meg, — mondta — de én sohasem engedem át a szivaromat, hogy azon rágyujtson valaki. Nagy emléket tisztelek a hamuban.

Kíváncsian néztem a szivarra, amely ilyen misztikus kijelentést provokált.

— Igen, barátom, — folytatta Cavour, engem a szivar már megmentett egy alkalommal, még pedig asszonyi kelepczéből.

— Regény ez, vagy tréfa? — feleltem.

— A legkomolyabb valóság.

— Sejttem. Bizonyára valami új toilettére hullott a hamud és a kedvesed fölháborodással szakított veled e miatt.

Cavour fölkaczagott.

Az általános meglepedés m. tisztelt vevőink részéről azon kellemes helyzetbe jutaltott, hogy raktárunkat megnagyobbítva a nyári-divat minden különlegességeivel felszerelhezzük. **Oriási választék grenadin, pouplin, delin, zerifek, ruha vásznak, szepességi vázson árúkbán napernyők, szőnyegekben és Kosmanosi mosó árúkbán.**

A villanyos vasut megálló helye a vasut és Kolozsvári-utca 1268. elől. Telefon: 615.

— Szó sincs róla. Éppen az ellenkezője történt . . . No de nem fokozom kíváncsiságodat, inkább elmondom az esetet.

Körülbelül tíz éve annak, hogy hosszabb utat tettem Angliában és az unalmas ut hosszadalmasságának leküzdése végett a dohányzó-kocsiba telepedtem, ahol szivarra gyujtottam.

A kocsi üres volt. Ámde alig hogy a vonat elindult, a kupé ajtaja hirtelen fölpattant és egy fiatal, ragyogó szépségű hölgy lépett be, majd velem szemközt foglalt helyet.

— Engedje meg asszonyom, — szóltam azonnal, — hogy figyelmeztessen: ez dohányzó-kocsi.

— Nem tesz semmit, uram . . .

A kalauz átlukasztotta a jegyünket és távozott. Nehány perczig szótlanul ültem a helyemen és lopva vizsgáltam az utitársnőmet. Valóban elsőrangú szépség volt. Feszésre szabott, sötétzöld színű ruhája érdekes ellentétet alkotott finom élű arcának rózsás színével és szőke hajával.

Nyomban emlékeztem, hogy a hölgyet előbb láttam már. Amikor a vonat indulására vártam, több ízben izgatottan járta végig a perront, mintha keresne valakit.

Udvariasnak akartam látszani és jogom ellenére meg akartam kímélni a szivarom füstjéért. Kinyitottam az ablakot, hogy a szivart kidobjam, de ő mosolyogva szólt közbe:

— Nem, uram, szívja csak tovább a szivarját; én szeretem a dohányfüstöt.

— Nagyon köszönöm, madame. Igazán szeretetreméltó.

És további beszélgetéshez alkalmat keresve, fölemlítettem, hogy indulás előtt már gyönyörködtem benne.

— Igen, én voltam, az akit láthatott, — felelte. — A férjemet kerestem, akivel találkozót adtam ide, de nem jött el. Nagyon aggódom e miatt, mert okvetlenül velem kellene utaznia.

— Bizonyára elkésett. Vagy pedig a vonaton is van . . . Én mindenesetre hálás vagyok iránta, hogy nem találkozott madame-mal . . .

A merész bókra meglepetten elpirult és fenyegető pillantást vetett rám. Hja, az angol nők mások, mint a mi párizsi asszonyaink. Hanem mégis megnyugtatótt egy futó mosolya, amely az ajkai körül megjelent.

Barátom, nem tagadom, hogy én voltam a kezdeményezője és oka mindennek, ami történt. . . Szó, ami szó, udvarolni kezdtem és el-

Kenyeres és Engländer

divatárúháza

Szent László-tér 1.

Vasutasok szállítól.

ovációt. A meggyőződés ereje hozta pártba s az a nagy tisztelet, amelylyel Andrassy személye iránt viselkedik. A jelölések itt is megtörténtek. A delegációba jelölték rendes tagul: Széll Kálmánt, Zichy János grófot, Szemere Miklóst, Nagy Ferenczet, Szivák Imrét és Issekutz Győzöt, Thorotzkay Miklós grófot, Melczér Vilmost és Semsey Lászlót. Póttagokul Teleki Pál grófot és Révay Simon bárót. A főirati bizottságba jelölték: Batthyány Lajos grófot, Nagy Ferenczet, Szivák Imrét és Széll Kálmánt.

Wekerle a főrendiházban. A főrendiház délután 4 órakor Desseuffy Aurél elnökletével ülést tartott. *Wekerle* elmondotta programját. *Mailáth* József gróf az új kormány hazafias munkásságát emelte ki felszólalásában. *Zichy* Nándor gróf pedig üdvözölte az új kormányt.

Az osztrák parlament válsága. Bécsben a képviselőházban tegnap délelőtt az összes klubok együtt voltak és valamennyiben kifejezést adtak a képviselők sajnálatuknak, hogy *Hohenlohe* lemondott. Megbotránkoztak a képviselők a fölött is, hogy *Wetter* gróf elnök néhány szavas írott közleménnyel elnapolta az ülést.

Tizenegy óra tájban körülbelül nyolczvan képviselő, többnyire szocialista és keresztényszocialista bevonult az ülésterembe és ott helyet foglalt.

Számuk egyre szaporodott és mikor mintegy kétszázan voltak, megválasztották *Práde* elnöknek, ki nyomban el is foglalta az elnöki széket.

Práde kijelentette, hogy a képviselők bizalmas értekezletre ültek össze, hogy kifejezést adjanak megbotránkozásuknak, hogy *Hohenlohe* herceg kénytelen volt lemondását beadni.

Brade ezután azt mondta, hogy végre találkozott oly miniszterelnök, aki erélyesen fellépett a magyarok tulkapásai ellen. (Viharos éljenzés.) És ezt az embert lemondásra kényszerítették.

Az értekezlet ezután három jegyzőt választott s elhatározta, hogy az elnökből és három jegyzőből álló küldöttséget megbizsa azzal, hogy keresse fel *Vetter* gróf elnököt s szólítsa fel, hogy haladéktalanul jelenjék meg és elnököljön a képviselőház mai ülésén.

Schönerer azt indítványozta, hogy ha az ülést már nem lehetne megtartani, szólítsák fel *Vetter*t, hogy ma délelőtre hívjon össze ülést.

Mindkét indítványt elfogadták s *Práde* felüggesztette az értekezletet. A küldöttség *Wetter*t nem találta a lakásán, mert ő *Hohenlohe*vel tanácskozott arról, hogy a képviselők kivánságával mit kellene tenni. A küldöttség *Wetter* lakásáról *Kaiser* alelnökhöz ment, kivel sokáig tanácskozott. Azt hiszik, hogy *Wetter* beadja lemondását és a mai ülésen *Kaiser* alelnök fog elnökölni. Az is hallatszik azonban másrészt, hogy aközben a képviselőházat hivatalosan el fogják napolni.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, máj. 29.

Az országgyűlés első nagy napja volt ma. A magyar kormány nagy sikerének hatása alatt áll az új Ház. *Wekerle* kormány nyilatkozatait a legutóbbi szenzációs események nagyban fokozták. Mindenkor nagy esemény egy új kormány bemutatkozása, de az ország hangulatába új elemet vegyít ennek a bemutatkozásnak történelmi háttéré. Nagy küzdelmek krónikája zárul le ezzel a program vallással és szép reményekkel biztató jövő táru fel előttünk.

A külsőségek is hatalmasan hatnak ránk. A karzatok zsufolásig megteltek. Sok szép asszonyt, lányt látni odafenn. Eljöttek a szép mágnásasszonyok és sok lévén az ifju honatya, nagy számmal láttunk a karzaton bájos menyasszonyjelölteket. Most a honatyaság a párti-vásáron is felszökteti az áziót. Ott van a Házban *Wekerle* neje is. Egy érdekes amerikai vendég is van, *Bryan* amerikai államférfiu, ki *Roosevaldt* és *Max-Kinley* elnökök veszedelmes elnökjelöltje volt Északamerikában. A teremben nem maradt egy hely sem üresen. A miniszterek közül csak a beteg *Polónyi* hiányzott. *Apponyit*, ki ma hatvanéves, lelkesen üdvözlik. *Justh* elnök előterjesztései után emelkedik *Wekerle* szólásra. Halljuk — hangzik viharosan. Majd csend támad és *Wekerle* elmondja nagyszabásu beszédét. Minden szavát megtapsolták és végig lelkesen ünneplik.

Az ülés lefolyásáról részletes tudósításunk a következő:

Elnök: *Justh Gyula*.

A kormány részéről jelen vannak: *Wekerle* Sándor, *Kossuth* Ferencz, *Darányi* Ignác, *Andrassy* Gyula gróf, *Jekelfalussy* Lajos, *Apponyi* Albert gróf.

Elnök az ülést fél 11 órakor megnyitja. Bocsánatot kért a Háztól, hogy csak fél órával később nyitotta meg az ülést, mert 10 órakor az osztályok alakultak s így pontosan nem nyithatta meg az ülést. (Éljenzés.) Most hozzáfog az elnöki előterjesztésekhez, melyek jó részét még a mult országgyűlésen kellett volna bejelenteni, de mivel azt folyton elnapolták, ezt a hibát, mely nem az ő, hanem az országgyűlés hibája, most kell pótolnia. (Éljenzés.)

Elnöki bejelentések.

Elsősorban elparentálja *Rigó* Ferenczet. A mult évben még egy nagy csapás érte a közéletet. Meghalt *Bartha* Miklós. Ifju évében a közigazgatási pályára került, de az elmúlt évek a politikai pályára sodorták s csak itt

mondtam mindazokat a szép mondatokat, amik nekünk Párizsban a boldogságot és gyönyört szerzik meg.

A hölgy azonban fölpattant ültéből és szikrázó szemekkel kiáltott fel:

— Uram, ön meggyaláz . . . adjon azonnal száz fontot, különben nagyobb büntetést méretek önre!

Mintha hideg zuhanynyal öntöttek volna le, úgy hatott rám ez a nem várt fordulat. Nyomban tisztában voltam a helyzettel: Angliában vagyunk, ahol nem sokat haboznak a hatóság közegei, hogy egy nő ellen intézett támadást megtoroljanak, ijedtségemben százféle veszedelem képe jelent meg előttem: házasság, vagy a legjobb esetben nagy kártérítés fizetésének kötelezettsége.

Utítársnóm arca, az iménti szelid, bájos arcz, most igazi furia kegyetlenségét tükrözte — Nos? — kiáltotta másodsor. — Talán vonakodik teljesíteni a parancsomat? . . . Ha azonnal száz fontot nem ad, boszut állok!

Bájos helyzet! . . . Már láttam magam, amint letartóztatnak és a lapok a világ minden részében kikürtölik, hogy *Paul Cavour* urat erkölcsellenes merénylet miatt Angliában börtönbe vetették . . . Brr!

Ebben a pillanatban azonban a tekintetem a szivaromra esett.

Egy gondolat villant át az agyamon . . . bosszu gondolata!

És nem válaszoltam a högy felhívására, noha a kezem már éppen a tárczám után nyult, hogy a százfalatos bankjeggyel megmentsem magam a roszatb következményektől.

A dáma arca jólláthatólag tükrözte viszsza csalódását és ingerültségét. Hanem aztán fölkaczagott:

— Tehát ön vonakodik megalkudni? . . . jól van . . . így majd drágább lesz önnek a tanulság . . . kétezer fontot is fog ön még fizetni.

Aztán várakozólag behuzódott a szögletbe és még csak annyit szólt:

— A legközelebbi állomáson átadom önt a rendőrségnek . . .

Egyetlen szóval sem válaszoltam néki, de óvakodtam attól, hogy újabb jelenetet rögtönözzenek. Mozdulatlanul ültem a helyemen, vi-gyázzattal sziva a szivaromat és izgatottan vártam, bárcsak már az állomáshoz érjünk. A fejemben azonban százféle gondolat kergetődött s pillanatig azt hittem, hogy legjobb volna megfojtanom ezt a félelmetes asszonyi kigyót és ki dobni a testét a vonat ablakán.

Végre hosszú füttyentés jelezte, hogy az állomás közel van.

A hölgy hirtelen föllállt:

— Utoljára kérdezem: fizet-e száz fontot, vagy sem? . . . feleljen.

Nem válaszoltam, hanem óvatosan tovább szivtam a szivaromat.

— Jól van! — kiáltotta erre.

És vilámgyors mozdulattal fölgombolta a ruhája derekát, fölborzolta a haját, — pillanat alatt olyan volt, mintha nagy dulakodásban vett volna részt, — mintha merényletet követtek volna el ellene

A vonat megállt . . .

A hölgy fölrántotta az ablakot és kikiáltott:

— Segítség! . . . Segítség!

A vonatszemélyzet és az utasok nyomban betódultak . . . mindenki kérdezi, vallatja a hölgyet, de ő csak rendőrt akar.

Méltóságteljes léptekkel végre megjelenik a rendőr. Erre a dáma mesteri fölháborodással kiált:

— Fegyházba ezzel a francia kutyával! . . .

A rendőr körülnézett és nem értett semmit. Én nyugodtan ültem, szivarral a számban.

— Itt van, ez az ember! . . . — kiáltotta tovább az utítársnóm. — Merényletet követett el ellenem!

A rendőr azonnal elém jött:

— A király nevében letartóztatom önt. Most már megszólaltam:

— Ez a nő hazudik. Meg akar zsarolni. . . Ha merényletet követtem volna el ellene, nem szivhatnám nyugodtan a szivaromat. De nézék meg a szivar hamuját . . .

És nyugodtan felmutattam a szivart, amely csaknem végig égett, a hamuja pedig, mint hosszú oszlop, érintetlen volt rajta.

A rendőr fölkaczagott és aztán mindenki kaczagott.

Csak a hölgy nem. Hirtelen megértette, hogy a játékot elvesztette.

A rendőr immár a nő vállára tette a kezét és hozzám fordult:

— Kívánja ennek a leánynak a letartóztatását?

Vallat vontam.

— Hagyja futni, hisz lég nekem ez az igazság is . . .

Paul Cavour mosolyogva tette hozzá:

— Lásd, barátom, y mentit meg a szivar hamuja egy asszony szájából! Ne feledd ezt a tanulságos esetet ha Angliában urazol.

Georges Maurevert.

szól, amit gunyos megjegyzésekkel fogadtak s végül leül.

Horvát felszólalás.

Drohobeczky horvát képviselő horvátul szólítja meg a Házat, de nyomban tiszta magyar kiejtéssel folytatja s kijelenti, hogy a horvátok a fiemei refoluczió alapján állnak, a magyarok függetlenségi törekvéseit jogosnak ismerik el. (Viharos taps) s velük együtt küzdenek. (Viharos taps.)

Kiáltások: Látjátok románok?

Drohobeczky: Horvátország is reméli, hogy politikai, kulturális és gazdasági téren a küzdelem után megfelelő részt nyer. Horvátország a küzdelemre teljénléri erejét és szeretetét. (Taps.)

Nyolczsáz éve együtt küzd a horvát és a magyar, legyenek együtt szeretettel, ez lesz a legszebb éke Szent István koronájának. Történetünk, hőseink közösek, együtt véreztünk, itt a pillanat, hogy a testvéri szeretet teljesen egyesítsen bennünket, akkor Horvátország is, Magyarország is boldog lesz. (Viharos taps.)

Szünet.

Szünet után Wekerle miniszterelnök be-terjesztette az indemnitásról, valamint a horvát pénzügyi egyezményről szóló javaslatot.

Kossuth kereskedelmi miniszter a német-orosz-belga-olasz-svájci kereskedelmi szerződés, *Darányi* földművelésügyi miniszter pedig a német-olasz állategészségügyi egyezmény becikkelyezéséről szóló javaslatot tették le a Ház asztalára.

Fekelfalussy honvédelmi miniszter az ujonczmegajánlásról szóló javaslatát nyújtotta be a statisztikai jelentések kapcsán.

Végül a Ház munkarendjét illetőleg *Wekerle* azt indítványozta, hogy a pünkösdi ünnepekre tekintettel június 2-án, szombaton legyen az utolsó ülés, pünkösdt követő szerdái pedig ne ülésezzenek a Ház.

Ülés vége fél 2 órakor.

UJDONSÁGOK.

Nagyvárad—Püspökfürdő—Féliczfürdő.

		Személyvonat				
Nagyvárad állomás	ind.	8.03	10.05	2.26	4.44	8.44
Várad-Velence	>	8.12	10.15	2.38	4.55	8.55
Rontó	>	8.28	10.29	2.52	5.09	9.08
Püspökfürdő	>	8.38	10.40	3.02	5.19	9.18
Féliczfürdő	érk.	8.50	10.52	3.14	5.31	9.30

Féliczfürdő—Püspökfürdő—Nagyvárad.

		Személyvonat				
Püspökfürdő	ind.	8.38	10.40	3.02	5.19	9.18
Féliczfürdő	>	8.55	10.57	3.19	5.34	9.34
Rontó	>	9.02	11.04	3.26	5.51	9.41
Várad-Velence	>	9.15	11.17	3.39	5.54	9.55
Nagyvárad állomás	érk.	9.25	11.27	3.49	6.04	10.5

Az indulási és érkezési adatok közép-európai időre vonatkoznak. Az esteli 6 órától reggeli 5.59 percig terjedő idő feleke számokkal van jelölve.

TÁJÉKOZTATÓ.

Jun. 3. A négyzet pünkösdi ünnepélye.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy ugy hátralékban levő, valamint a jelen negyedre szóló előfizetéseiket mielőbb beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjenek.

* **Városvy érsek bérmautja.** Városvy Gyula kalocsai érsek napok óta Szabadkán tartózkodik és állandóan végzi egymaga a bérmautást. A bérmautás péntekig eltart. A város az érsek ut tartózkodása alkalmából teljes zászló dísz en van.

* **Szabadkőművesek ott és itt.** *Temesvár* néhány előkelő férfiban, akik eddig az ottani szabadkőműves páholyhoz tartoztak, megszólalt a lelkiismeret, a józan és a hazafiság és — kiléptek a páholyból. Az egyik ottani lap egyenesen rámutat, micsoda szoros kapcsolat van a temesvári általános sztrájk és a szabadkőműves bujtogatások közt és közöl egy levelet, a melyben *Darabant* János Temes megye t. főügyésze, *Kotóca* Pál temesvári táblai bíró, *Sztura* Szilárd dr. és *Karner* Lajos Temesvár közéletének legtekintélyesebbjei közül valók, többek közt egyik válaszukban így okolják meg a páholyból való kilépésüket:

* *Normális gondolkodásu ember, a kinek elméjét sem az ugynevezett szabadgondolkodás, sem a nemzetköziség, a hazátlanság, a nemzetietlenség és vallástalanság modern nyavalyja, sem a nagyás hóbortja meg nem zavarták,* — csak természetesnek és korrektnek találja, hogy az, a ki a páholyból ki akar lépni — udvariasságból nem részletezi a válás okát, hanem ártatlan általánosságban említi föl azt. Hiszen semmi sem természetesebb és tisztességesebb, mint hogy az, a ki valamely társaságban annak rossz vezetése miatt kellemetlenül érzi magát és az abban uralkodó szellemről — a mely örkölcsi, vallási és különösen hazafias fölfogásával homlokegyenest ellenkezik — idegenkedik, nem marad benn, nem játsza a szeretett testvért, nem kétszínűsködik, hanem ott hagyja.

Ezt a levelet *Vértes* Adolf dr.-hoz, a páholy főmesteréhez intézték, még e lefolyt alkotmányvédelmi küzdelem idején azért, mert a páholy vezér-csoportja, a város törvényhatósági bizottságának több vezértagjával a hirhedt *Liga* zászlaja alatt hazátlan tendenciákkal fölzavarták a többféle nemzetiségből álló temesvári munkásságot.

Éppen így történt Nagyváradon is, csak az a különbség, hogy Nagyváradon van ugyan néhány uri ember, akinek a páholyban maradása nem egyeztethető meg a hazátlanság és vallástalanság modern nyavalyjával, többeké a nagyási hóborttal sem, — de ennek dacára itt ujabban csak egy ember merte otthagyni a páholyt a hazafiatlan tendenciák miatt s ő sem indokolta meg a kilépést nyiltan.

* **A tisztviselők fizetésrendezése.** A városi tisztviselők fizetésrendezése ügyében Nagyvárad város pénzügyi szakkbizottsága szombaton, június 2-án délután 3 órakor ülést tart, amelyen még a függőben lévő kérdéseket vitatják meg. Kapcsolatosan megemlítjük, hogy a kisebb városi tisztviselők körében mozgalom indult meg a fizetésjavítási javaslatra vonatkozólag. A tervezetbe vett fizetésjavítással meg lennének elégedve, de az aggasztja őket és méltán, hogy nem látják biztosítva, mikor érik el a fizetésjavítás egész összegét. A tervbe vett azon megoldás, hogy az 1200 koronáig terjedő fizetésük a javítás 70 százalékát, a 2000 koronáig terjedő fizetésük pedig a javítás 65 százalékát, ezenfelüliek pedig 60 százalékát kapják, őket nem elégíti ki. E szerint ugyanis amíg pl. akiknek 2000 koronára javítják a fizetését, már 60 százalékkal is 600 korona javítást kapnak, addig akinek 300 koronával javítják a fizetését, 70 százalékkal is csak 210 korona javítást ka. Eddig a drágasági pótleknál 180 koronát kaptak 15 százalékkal 1200 korona után, tehát most csak 30 korona javításban részesülnek. Mint értesülünk, *Rimler* Károly polgármester arra törekszik, hogy már most kimondassa, miszerint azok,

akik 2000 koronán felüli fizetéssel vannak dotálva, most a fizetés 75 százalékát kapják s 1908. január 1-től a javítás egész összegét kapják. A főszámvevő már ki is dolgozott egy számítást, amely szerint az 1907. évben az említett kisebb fizetésű tisztviselők 75 százalékát kapják a fizetésjavítás összegének.

* **Szociálista maffia.** *Kolbay* Gusztáv molnár panasolja, hogy f. hó 25. és 26-án a sztrájkoló malommunkások közül *Szaucza* Gábor, *Márkucz* Gyula és *Gegyesi* nevék, amiért nem akart a sztrájkolókhöz csatlakozni, utját állották s életveszélyesen fenyegették, úgy, hogy több napig munkába nem állhatott, feljelentése alapján nevezett munkások ellen a bűnvádi eljárás megindított. — A *László* malomban molnárként alkalmazott *Erdélyi* Gyulát ugyancsak a sztrájkoló malommunkások köztük *Márkucz* Gyula és *Vass* Gyula János nevék utját állva bántalmazták s a munka elhagyására kényszerítették, amiért is ezek ellen is feljelentés alapján bűnvádi eljárás tétetett folyamatba.

* **Magyarok Belgrádban.** A szerb hir-lapírók egyesülete véglegesen megállapította a magyarok Szerbiában való tartózkodásának programját, mely június 1 től, június 5-ig terjed. Pénteken indul reggel 7 órakor a keleti pályaudvarról *Zimonyba*, honnan külön szerb hajó viszi a vendégeket *Belgrádba*, ahol hivatalos fogadás lesz, este 7-kor ösmerkedési összejövetel *Kolara*-vendéglőben, 9-kor diszleadás a belgrádi színházban, hol a belgrádi dalárda is közreműködik, valamint *Seoyer* Ilonka az Operaház tagja. Szombat: A város nevezetességeinek megtekintése. Kirándulás a *Topniderbe*, a dohánygyárba. Este diszlakoma a *Grand Hotel*ban. Vasárnap: Ünnepi istentisztelet. Délután lövésny. Este parkünnepély fényes kivilágítással. Hétfő: Kirándulás külön vonattal az ország belsejébe. Kedd: Reggel fél 6-kor visszatanzás *Budapestre*.

* **A póttartalékosok szabadsága.** A póttartalékosok, akiket tényleges szolgálattételre behívtak, most a legszebb dologidőt a kaszárnyákban töltik. Különösen nehéz sor ez azokra, akik ilyenkor rendszerint mezei munkával foglalkoznak rendes körülmények között odabaza. Néhány hét múlva pedig kezdetét veszi az aratás, amikor szükség volna minden munkáskézre. Hódmezővásárhely törvényhatósága épen ezen indokból felterjesztést intézett a képviselőházhhoz az iránt, hogy a szolgálatra behívott póttartalékosokat már június 15-én bocsássák szabadságra. A társtörvényhatóság ezen feliratát pártolás végett Nagyvárad város törvényhatóságának is megküldötte. A felirat bizonyára az összes törvényhatóságoknál pártolásra talál. Sok szegény családnak adják vissza a szabadsággalossal a kenyérkeresőjüket.

* **Az állomás előtti tér rendezése.** Már többször kifogásoltuk, hogy amíg Nagyvárad városa nagy áldzattal az egész Fő-utcát aszfaltburkolattal látta el, addig a volt *Wöber* szállodától a vasuti pályabázisig úgy a gyalogut, mint az egész terület kavicsolva van és sáros időben bokáig érő pocsojában gázol a közönség. Éppen így van a vasuti postahivatal előtti bekerített hely. A város már tárgyalt ezen állapotok megszüntetése végett úgy az államvasutakkal, mint a postaigazgatósággal, akik kijelentették, hogy hajlandók a terület aszfaltozási költségeit megtéríteni, ha a város azt megcsináltatja. A városi mérnöki hivatal előterjesztést tett a városi tanácsshoz, hogy az aszfalttársaság most tejezi be a Fő-utca aszfaltozását, tehát ez alkalommal kellene az állomás előtti munkákat is elkészíteni.

* **Panasz az utcák tisztittatásáért.** Az utcák tisztántartására, a Fő utcát kivéve, nem sok gond van. Tegnap a katonai parancsnokság irt át a városhoz az iránt, hogy *Sal Ferencz*-u. cza tisztántartására nagyobb gon-

dot torditson, mert az ott összegyülemlt szemét megrontja a levegőt s káros hatással van a csapatkórház betegeire.

* **Uj román lap Nagyváradon.** A napokban említettük, hogy Nagyváradon a Patria-nyomdában egy új szociálista lap jelenik meg: »Gazeta Sociala« czimvel. Annak közlésére kértek fel bennünket, hogy a hetenkint 3-szor megjelenő lap nem szociálista irányu, hanem tisztán társadalmi lap, menten szociálista irányzattól.

* **A spanyol király házassága.** Madridból jelentik: Tegnap fogadta battenbergi Éna hercegnő a szenátusnak s a kamarának küldöttségét, amely alkalommal Panaleja a következő feliratot olvasta fel: — Ha a nemzetnek kellett volna királynét választani, ugyanazt választotta volna, mint a király. Alfonz király a jó fiúnak és testvérnek mintaképe volt és ez feljogosít bennünket arra a reményre, hogy a jó férjnek is mintaképe lesz. Minden erőnkkel arra fogunk törekedni, hogy a királynénak sohasem kelljen megbánnia, hogy elhagyta régi hazáját.

* **Névváltoztatás.** Szubovits Sámuel nagyvárad lakos vezetéknévét »Székely«-re változtatta.

* **Bitang jószág.** Bitangságban találtatott 1 drb. fejős kecske, jogos tulajdonosa kellő igazolás mellett 8 napon belül átveheti a rendőrkapitányi hivatal kihágási ügyosztályánál. Tulajdonos nem jelentkezése esetén 8 nap mulva elárvereztetik.

* **Ellopták a tehenét.** Pöpa Mihály kiskéri lakos panasolja, hogy f. hó 28-án az állatvásárból míg a járlatot átiratta őrizetlenül hagyott 120 koronáért már megalkudott 6 éves szürke, görbe szarvu tehenét ismeretlen tettes ellopta. A nyomozás megindított.

* **Harapós mészáros.** Roth S. József Zöldfa kávéház bérlője panasolja, hogy pár héttel ezelőtt kávéházában garázdálkodó Klein Armin mészárossegéd midőn kiakarta utasítani, kezét megharapta s ez által 8 napon tul gyógyuló sérülést okozott neki, miért is feljelentése alapján a bűnvádi eljárás megindított.

* **Öngyilkosság.** Biharudvariból jelenti tudósítónk, hogy ott egy 23 éves, Hegedüs Lajos nevű fiatal ember felakasztotta magát. Tettenek okául szerelmi csalódást hoz fel. Az esetről a királyi ügyészségnek is tétetett jelentés.

* **A gondatlanság áldozata.** Tatarosról jelenti tudósítónk, hogy a szülői gondatlanságnak ismét áldozata van. Délcseg Lajos Zsigmond nevű egy és fél éves gyermeke felügyelet nélkül maradván átszuszott a szomszédos Veres József udvarára. A kis gyermek az udvaron oldott zsiroszódáshoz jutott és megitta. Iszonyu kínok között néhány óra mulva minden orvosi segítségnyújtás nélkül meg is halt. A halottkém kiállította a halotról a bizonyítványt, mely szerint a gyermek hasmenésben halt meg. Ennek alapján a temetést eszközölték is. A halálozás május 24-én történt és ennek okáról csak 27-én tettek jelentést az előjáráságnak. Az előjáráság azonnal megindította a nyomozást és a hullát exhumálni kellett. A kétszeresen bűnös szülők ellen a bíróság megindította a megtorló eljárást.

* **A hidegvérű bivalyok.** Hogy az állattan sem valami tüzes vérűeknek jelzi e lusta állatfajt, azt eddig is tudtuk. Hanem hogy a gőzparipa dübörgő lármája és annak támadása sem hozza ki a sodrából a nemes, kényelmes csodabogarakat, azt még a Schwartz bérese sem hitte el. Székelyhid felől száguldott a személyvonat Várad felé, mikor egy sorompó nélküli átjárónál két bivaly vonszolt egy szerket, melyen a béres kétségbeesve vasvillával szurkálta a két nyugodtan kérődző állatot, hogy

azok esetleg egyszer meggondolják a kis ügyet és talán gyorsabban sétálnának át a vaspályán. A két bivaly azonban egész nyugalommal sétált, sőt az egyik bámulatos hidegvérű pófával még hátra is nézett, hogy talán elég volna már a vasvillából. A béres látva a veszélyt hirtelen leugrott a szekérről. A vonat meg teljes erejével ment neki a szekér hátulsó részének. A szekér darabokra tört és a két bivaly szemtellenül böngött egyet, mintha a vasuti fűtőn mulatnának és egész nyugalommal sétáltak tovább a két első kerékkel. Az utasok a tragikus sorsra is válhatott jeleneten jól mulattak. A vonat természetesen a nyílt pályán néhány méternyire a színhelytől megállott és a vonat vezetője jegyzőkönyvet vett fel a megrémült béressel.

x **Igazi pénz-megtakarítás, ha szőnyeg függöny, garnitúra, madracz és paplan szükségletét az Amerikai Áruházban szerzi be,** mivel az árak ottan utólrhetetlen olcsók.

TANÜGY.

Az iskolaszék ülése.

A nagyvárad községi iskolaszék mandátuma a következő hónap végén jár le s így a községi iskolaszék csütörtökön délután utolsó-előtti ülését tartja. Ezt a ciklust igazán elismerés illeti, mert az utolsó három év alatt a tanügy tárgyi és szellemi életében jelentékeny változások voltak. Nagyvárad város kulturális haladása évről-évre hatványozott eredményeket mutat föl. Egyfelől a díszes kultúrpaloták, másfelől a modern, a legújabb kor igényeinek teljesen megfelelő berendezések, a hivatásának magaslatán álló tanítói gárda biztos garanciát nyújtanak arra, hogy az eddig mutatkozó haladás záloga a következő örvendetes jövőnek.

A csütörtöki iskolaszéki gyűlés tárgysorozata oly dolgokat ölel fel, amelyek részben a jelen tanévre, nagyobbára pedig a jövő tanévre vonatkoznak. A csütörtöki ülésen állapítják meg a vizsgák idejét, küldik ki bizottságokat, döntenek abban a tárgyban, hogy az értesítőbe kinyomassák-e az érdemsorozatot. A jövőben a szünetet csütörtök vagy szerda, szombat délután tartásuk-e meg. Szerepel a tárgysorozat pontjai között több áthelyezés és egy szabadságolás iránti kérvény, továbbá a polg. isk. igazgatójának kérése két tanári állás betöltése iránt stb.

Ezek mindegyike több-kevésbé fontos tárgy. De van ezek között kettő, amelyre különösen föl hívjuk az iskolaszéki tag urak figyelmét. Egyik az értesítő ügye, második a csütörtöki szünet ügye. A tantestület ebben a kérdésben egyhangú határozatot hozott. Az értesítőbe, a polgári leányiskoláét kivéve, kinyomtatni kívánják az érdemsorozatot.

A csütörtöki szünet, vagyis az eddigi rendszer fontartását határozottan kívánja. A tantestület határozata azaz javaslata ott fekszik az iskolaszék asztalán. Jó lesz azt figyelembe venni, hogy nehogy úgy járjon az iskolaszék egyesek után indulva, mint a 9 óras tanítás ügyével. Ez fényes argumentum a mellett, hogy a tanügyet érdeklő dolgokban első sorban a tanfelfiak nyilatkozata irányadó.

A csütörtöki gyűlésre az iskolaszék elnöke a következő meghívót bocsátotta ki:

Nagyvárad város községi iskolaszékének tagjait a városház bizottsági termében f. hó 31-én csütörtökön délután 4 órakor tartandó rendszeres havi gyűlésre tisztelettel meghívom.

Nagyvárad, 1906 május 27.

Rimler Károly,
iskolaszéki elnök.

Az évvégi vizsgálatok a helybeli premontrei főgimnáziumban. A) A nyilvános tanulók vizsgálatai: Junius hó 1. (Péntek) D u 3—4. Francia nyelv; d. e 12—1. egésznap.

Junius hó 2. (Szombat.) D. u. 3—4. Műének, gyorsírás; 4—6. I.—VII. oszt. torna-verseny,

Junius hó 12. (Kedd.) III. B)—VII. oszt. vizsgálat a vallástanból.

Junius hó 13. (Szerda.) I. A), III. A) oszt. vizsgálat a vallástanból.

Junius hó 15. (Péntek.) III. B) oszt. Földrajz, számtan, rajz; IV. oszt. Német, történet; VI. oszt. Magyar, latin; VII. oszt. Magyar, latin, görög.

Junius hó 18. (Hétfő.) I. A) oszt. Magyar, latin; I. B) oszt. Magyar, latin; II. A) Földrajz, természetrajz; III. A) Földrajz, számtan rajz; V. oszt. Magyar, latin, görög.

Junius hó 19. (Kedd.) II. B) oszt. Magyar, latin; III. B). Német, történet; IV. Természetrajz, számtan rajz.

Junius hó 20. (Szerda.) I. A) d. u. 3 órakor. Földrajz, természetrajz. I. B) oszt. Számtan, rajz; III. A). Magyar, latin; V. oszt. Természetrajz, mennyiségtan; VI. oszt. Német, görög, történet.

Junius hó 21. (Csütörtök.) II. A) oszt. Magyar, latin; II. B). Számtan, rajz; VII. oszt. Mennyiségtan, fizika.

Junius hó 22. (Péntek.) I. A) oszt. Számtan, rajz; I. B) oszt. d. u. 3 órakor. Földrajz, természetrajz; II. B) oszt. Földrajz, természetrajz; III. A) oszt. Német, történet; III. B) oszt. Magyar, latin; IV. oszt. Magyar, latin.

Junius hó 23. (Szombat.) II. A) oszt. Számtan, rajz; V. oszt. d. n. 3 órakor. Német. görög-pótló, történet; VI. oszt. Mennyiségtan, természetrajz, görög-pótló; VII. osztály. Német, görög-pótló, történet.

B) *A magántanulók vizsgálatai:*

Junius hó 15. (Péntek.) Írásvizsgálat az I—VII. osztályokban.

Junius hó 16. (Szombat.) Szóbeli vizsgálat az I—VII. osztályokban.

G) *Évzáró ünnepség* (Te Deum) junius hó 29-én délelőtt 9 órakor.

Ezekre a vizsgálatokra és az évzáró ünnepségre a t. szülőket, a tanításügy barátait és az érdeklődőket meghívja és szívesen látja

az igazgatóság.

IRODALOM.

A Gyakorlati Közigazgatási Könyvtár és Döntvénytár május 15-iki számában Vilsinszky Károly befejezi a »Községi könyvtár« czimű nagyszabású monografiáját, melyet szakkörökben általános tetszéssel és helyesléssel fogadtak. Ez már a negyedik tüzetes kézikönyv, mely a folyóirat ez idei számában befejezést nyer. Ennek a füzetnek »Főlapján« Rédey Miklós budapesti kerületi kapitány »A közigazgatási bizottság« szervezetét kritizálja és kifejti, hogy annak mint fellebbezési forumnak jelentősége nincs. Ugyanitt a közigazgatási kérdésekre szakszerű feleleteket kaptunk. A »Döntvénytári részben« ismét a földmívelésügyi minisztertől egy csoport elvi határozat közöltetik; további a kir. kuriának több fontos ítélete, mely a közigazgatást érdekli. A Gyakorlati Közigazgatási Könyvtár és Döntvénytár« előfizetési ára egész évre 12 korona fél évre 6 korona, negyedévre 3 korona, egy óra 1 korona. Legcélszerűbb az előfizetési díjakat postai utalványon a szerkesztő és kiadó: dr. Dolencz József ügyvéd, Budapest, VIII., József körut 74. sz. alá beküldeni. — mutatványszámokat szívesen küldenek az érdeklődőknek.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Szerda: Nap hőse.

Csütörtök: Leányka.

Péntek: Leányka.

Szombat: Leányka.

A leányka. A leányka csütörtöki bemutatója elé nagy érdeklődéssel néz a közönség. A társulat különös ambícióval készült, ennek a szép operettnek a bemutatójára s a leánykától nagy sikert remél az igazgatóság. A címszerepet Károlyi Leona játssza, aki pazar kosztümöket készítettett a darabhoz. Különösen szép lesz a darab második felvonása, mely egy szüreti mulatságot mutat be. A operette tánczeit Bérczi Gyuláné tanította be. A bemutató előadásra jegyek már kaphatók a színházi pénztárnál.

Igazságszolgáltatás.

A hegyközkovácsi-i hóhérok

A nagyváradai törvényszék, mint esküdt-bíróság tegnap immár harmadik napja foglalkozott *Konta Mihály* borzalmas meggyilkolásának részleteivel. A tárgyalás igen lassu menetben halad. Első nap csak a két elsőrendű vádlottat hallgatták ki. *Ungváry Józsefet* és *Hujber Ferenczet*, akik tetteistársakként kerültek a vádlottak padjára.

Tegnap, a tárgyalás második napján *Konta Mihályné, Danielovics Piroskát* hallgatták ki. A bűnös asszonyt a rabkenyér nagyon megtörte. Az ilyen esetekben szokásos módon védekezett. Hogy ura könnyelmű volt, részeges, goromba, aki ütötte-verte, még életét is fenyegette. Azt váltig tagadta, hogy csapodár volt s urát elkésztette ledér életével. Ungváryval folytatott viszonyáról tudni sem akar. A három vádlott közül természetesen legelőbbet tagad, annyit mégis beismer, hogy Ungvárynak egy két alkalommal keservesen panaszkodott földült családi élete miatt s azt is mondotta, ha az ura valahogy meg nem hal, inkább ő emészti el magát, mert egyiküknek pusztulnia kell. A három vádlottat azután szembesítették, ami meglehetősen izgalmat váltott ki a hallgatóság soraiban, amely vegyes elemekből kialakulva süren lepi el most a tárgyalótermet. Maguk a vádlottak hevesebb emóciók nélkül állották ki a konfrontációt. Majd vesztegetés vétsége miatt vonták felelősségre özv. *Kontánét*, aki 100 koronát adott *Katona István* csendőrparancsnoknak, s ujjabb 100 koronát helyezett kilátásba, ha a nyomozás szálait elejti. A tárgyalás során azzal védekezett *Kontáné*, hogy szégyelte a szuronyos kíséretet faluján végig. Ezt akarta elkerülni. Még *Tar Jánosné*, az elhunyt *Konta* testvérnéje jelentette be magánjogi igényényét, mint sértett, mire a tárgyalást délutánra halasztották.

Délután *Grósz Menyhért dr* és *Fisch Aron dr* törvényszéki orvosszakértőket hallgatták ki, ami szokattanul hosszú ideig tartott. *Kontáné* védője *Várady Zsigmond dr* a kérdések egész özönével fordult a szakértők s főként *Fisch dr* felé, akitől az alkoholizmus, mint ilyen s annak általános romboló hatása tekintetében kért fölvilágosítást. A tárgyalásnak ezt a részét fárasztó vontatottság jellemezte. Végre sor került a szakértők után az első tanura, *Ungváry Józsefné*re, akinek megjelenése a szánakozás érzetét ébresztette föl. Szerette az urát, mondotta, de hitvesi hűségéért házasságtöréssel, durva bánásmóddal fizetett, amióta *Kontáné* elcsábította. *Kontáné* okozta *Ungváry* vesztét.

— Mondtam az uramnak, kutra viszi ez asszony, aztán majd mégis szomjan kerül vissza. Nem hallgatott rám. Ide jutott. Még mikor a csendőrök vitték vason, akkor is

hetykén mondta nekem, sohasé féltsem, nincsen hóból, nem olvad el...

Kontánét szembesítették *Ungváryné*val. A bűnös asszony tagadta, hogy szeretőtartó lett volna. *Ungváryné* esküje függőben maradt. A tárgyalás folytatását mára halasztották.

NYILTTÉR.

TÖRT SZÁMOK

TANÍTÁSA ÉS TANULÁSA
középiskolába készülő
tanulók, kisiparosok
és kiscgazdák számára.

Ira: **RÁTKAY JÓZSEF.**

Kapható a
Szent László nyomdában.
Szilágyi Dezső-utca 5. sz.
Ára 20 fillér.

Vidékre 25 fillér előleges beküldése
mellett bérmentesen küldetik meg.

KÖZGAZDASÁG.

Értéktőzsde.

Budapest, május 29.

Osztrák hitelrészvény	678.—
Magyar hitelrészvény	796.—
Leszámitoló bank	506.—
Rimaurányi	525.—
Osztrák-m. államvasuti részvény	670.—
Közuti vasut	594.—
Városi villamos vasut	327.50

A gabnatozsde határideje.

Budapest, május 29.

Buza okt.	16.82
Rozs okt.-re	17.12
Tengeri április 1906	14.—
Zab ápr.-ra	13.64
Repeze aug.-ra	—

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1906 május 29-én.

Magyar aranyjárdék 4%	114.—
Magyar koronajárdék 4%	95.60
Magyar keleti vasuti államkötvény 4%	85.80
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	95.50
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	98.—
Magyar gyermekj. sorsjegy-kölesön	2.12
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy-kölesön	157.50
Osztrák járdék papirban	99.50
Osztrák járdék ezüstben	160.50
Osztrák korona járdék	117.75
Osztrák járdék aranyban	99.90
1860. oszt. államsorsjegyek	157.50
Osztrák-magyar bankrészvény	16.60
Magyar hitelbank részvény	818.—
Osztrák hitelbank intézeti részvény	673.50
Osztrák-magyar államvasuti részvény	674.25
Német birodalmi márka	19.10
London vista	11.20

A szerkesztésért felelős.

Dr. VUCKICS GYULA.

Dorongosi dűlőben

Szy József féle teljesen beültetett és termő szőlő 9 parcellában eladó. Venni szándékozók értekezhetnek a Polgári Takarékpénztárban Kossuth Lajos utca 4 sz.

Árlejtési hirdetmény.

Nagyvárad város tanácsától nyert felhívás folytán f. évi június hó 7-ik napján d. e. 10 órakor a városháza bizottsági termében a Szigligeti színház vészteraszairól levezető vaslépcsők előállítási munkálatainak vállalatba adása céljából árlejtést fogok tartani.

Az összes munkálatok, melyek csak egy fővállalatnak adatnak ki, 6458 korona 58 fillérre vannak előirányozva.

A bánatpénz 650 orona.

Ajánlatot szóval vagy írásban lehet tenni s a zártajánlatok, melyekhez egyszersmind a kívánt bánatpénz is készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban vagy a városi pénztár által kiállított nyugtában csatolandó, alulírott kezeihez 1906 június hó 7-ik napjának délelőtt 10 órájáig lehet beadni, mikor azok felbontatni s elbíráltatni fognak.

Azon körülményt, hogy ajánlattevő a feltételeket terveket egységárjegyzéket, jelen hirdetményt, mely okmányok a városi mérnöki hivatal hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők ismeri, magára nézve kötelezőknek elfogadja a zárt ajánlatba világosan kifejezni köteles.

Ajánlattevőt tett ajánlata azonnal, ellenben Nagyvárad városát csak is az árlejtés eredményét jóváhagyó határozat jogerőre emelkedésével kötelezi.

Nagyvárad 1906 május hó 15-én,

Komlóssy József,

jog- és gazd. tanácsnok, mint az árveresi küldöttség elnöke.

Hirdetés.

A »NAGYVÁRADI HITELBANK« részvénytársaság. (Kossuth Lajos-utca 10. sz.)

Elfogad betéteket.

Legalább 3 hóig elhelyezett összeg után **5%-os kamatot fizet.**

Leszámitol váltókat.

Előleget ad: értékpapirokra, ékszerekre és terményekre.

Jelzalog kölcsönt nyújt: házakra és földbirtokra.

Az igazgatóság.

Nagyvárad
legújabb
látványossága

Kálmán

Ferencz

férfi- és fiuruha-áruháza

Fő-u. 5.

A dusan felszerelt rak-
tárban csakis legújabb
szabásu, a szövet ter-
mékek színe javából
készült

férfi és fiu ruhák
rendkívül olcsó
szabott árak mel-
lett vásárolhatók.

Meglepő izléses
szövet lüszter és szin-
tartó mosó
gyermekruhák.

Kérem a cégre
figyelni!

*Pártoljuk a hazai ipart! Ne vigyük pénzünket idegenbe,
hanem vásároljunk kizárólag magyar készítményű*

BÚTOROKAT

gyári árban, kezeség mellett a

Magyar Műbútorgyár Részvénytársaságnál

NAGYVÁRADON, FŐ-UTCZA ELEJÉN.

Ipari és kereskedelmi vezető: PORJESZ HERMAN.

Teljes lakás- szálloda- és kávéházberendezések műipari vállalata.

Kivánatra tervek és költségvetések. — Telefon 421 szám.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Értesíti a n. érd. izzólámpa körtéket tart raktáron 3. legfeljebb 3-4 watt fogyasztással gyertyánként, melyek legolcsóbb áron kaphatók. A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér, homályos (matt), színes fényképsz-lámpák és mindennemű izzólámpa különlegességek ugyancsak kartell áron kerülnek eladásra. Ugyanott kaphatók nernst-lámpák és osmium-lámpák gyertyánként 1-5 watt fogyasztással.

Csillárok, és villamosmotorok eredeti gyári
ivlámpák árak mellett

kaphatók. A villamos mű igazgatósága elvállalja

→ *villamosvilágítási* ←

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, ivlámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb ár mellett.

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetés ingyen.

Pesti Hazai Első Takarékpénztári sorsjegyeket napi árfolyamon

elad és azokra darabonként 125 K. előleget jutányosan nyújt a
BIHARMEGYEI KERESKEDELMI-, IPAR- és TERMÉNYHITELBANK

Nagyvárad, Teleky-utca 3. szám.

Telefon: 46. szám.

Lakatos műhely

áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy lakatos műhelyünket Nagypiacz téri Óváry-házból a

Szalárdi-u. 9. szám alá

helyeztük, hol minden e szakmába vágó munkát lehető legpontosabban és csinos kivitelben készitünk szolid árak mellett. Rácsokat, sirkerítéseket, vasablakokat, napellenzőket elsőrendű kivitelben Kitűnő takaréktűzhelyeket szavatosság mellett és minden e szakmába tartozó legkisebb javításokat gyorsan és pontosan személyesen végzünk.

Szíves pártfogásukat kérve, maradtunk kiváló tisztelettel

Maár Lajos és Testvére.

A 4 0/0 -os magyar koronajáradék
1906 június hó 1-én esedékes

szelvényeit

már május hó 20-ától

költségmentesen beváltjuk.

BIHARMEGYEI KERESKEDELMI-, IPAR-,

ÉS TERMÉNYHITELBANK

NAGYVÁRAD, TELEKY-U. 3.

Telefonszám: 46.

Felhívás!

A Leszámitoló és Jelzálogbank részvénytársaság igazgatósága közzéteszi, hogy részvényeseink I. évi május hó 9-én megtartott közgyűlésen hozott határozata értelmében a társaság részvénytőkéjét 400.000 koronával

1.000.000

koronára felemeli a következő módokat mellett:

1. Kibocsájtunk 2000 darab új részvényt 200 korona névértékkel.
2. Minden új részvényért a részvénytőkére 200 korona, s a tartaléktőke javára 70 korona összesen 270 korona fizetendő, azonfelül ez összegnek 1906. január 1-től, a befizetés napjáig járó 6 %-os kamata és a részvény kiállítására és bélyege fejében 2 korona 64 fillér.
3. A részvényesek az új részvényre elővételi-joggal bírnak és pedig aképen, hogy 3 darab régi részvény után 2 új részvény jellemezhető.
4. Az új részvények a régiekkel mindenben egyenlők, s már az 1906. év üzleti évével szemében részesednek.
5. A részvények elővételi jogukat részvényeik bemutatásával a társaság helyiségében a hivatalos órák alatt 1906. évi május 31-ig bezárólag gyakorolhatják, míg a részvényjegyzés zárhatárideje 1906. június 15. napja.
6. A részvényesek értékében a jegyzéskor 70 korona fizetendő, a hátralékos 200 korona és a járulékok legkésőbb 1906. július hó 31. Nagyváradon, 1906. május hó 9-én.

Az igazgatóság.

Egy pénzbeszedő

megfelelő óvadékkal felvétetik.

Czím a kiadóhivatalban.

Kiadó

2 szoba, konyha és mellékhelyiségből álló lakás Nogáll-utca 9 sz. házban értekezhetni a

Leszámitoló és Jelzálogbank

részvénytársaság

irodájában.

Tavaszi és nyári idény 1906. évre. VALÓDI BRÜNNI SZÖVETEK

Egy szelvény ára 3.10 mtr. (K 7—, 8—, 10— jó) hosszu, teljes férfiöl- (K 12—, 14— jobb) tönyre elegendő (kabát, K 16—, 18— finom) nadrág és mellény) csak (K 21— legfinomabb) Valódi gyapjából.

Egy szelvény fekete szalon öltönyre K 20—, valamint felöltő szövetek, turista-loden, selyem-kangarn stb. gyári árban az elismert szolid posztógyári raktár által

SIEGEL-IMHOF, BRÜNN.

Minták ingyen és bérmentve. Mintaszerinti szállításért felelősséget vállalok. A magánvevőre óriási előnyök hárulnak, hogy szöveget fenti cégénél közvetlen gyári piacon rendelheti. 1599.

HIRDE T É S E K

jutányos árban

felvétetnek a

„TISZÁNTÚL”

kiadóhivatalában.

Moskovits Farkas és Társa

„Első nagyváradai czipő és csizmagyár”

A székesfővárosi m. kir. államrendőrség szerződéses szállítói

370 munkás és alkalmazott. Fiók gyártelep Budapesten. Tanoncz internátus 24 belakó, 18 bejáró tanoncz

Készítünk kizárólag kézimunkával a legfinomabb s legtartósabb kivitelben

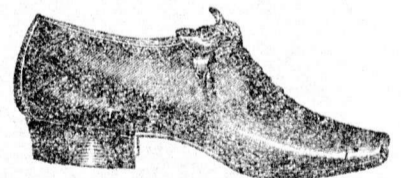
franczia angol és amerikai szabás szerint s ezeket:

eredeti gyári szabott árakon

Nagyvárad, Kossuth-u. 5. számú saját házunkban (volt rendőrségi épület) kicsinybeni eladási üzletünkben árusítjuk.

Különleges lábbelik. Kalonatisztek. Gazdászok. Vasuti és postatisztek. Csendőrök és pénzügyőrök részére.

HÁASZ MANÓ

kézmű-és divatárúháza
NAGYVÁRAD Zöldfa-utca elején.

Szőnyegek, gyapju és csipkefüggönyök, matracok, paplanok, garnitúrák igen nagy választékban kaphatók.

Az árak pedig igazán meglepő olcsók.